

DỰ ÁN PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC VIỆT NAM - AUSTRALIA: NHỮNG KẾT QUẢ NỔI BẬT*

NGUYỄN HÀ PHƯƠNG**

Tóm tắt: Dự án Australia cùng Việt Nam Phát triển Nguồn nhân lực (Aus4Skills) do Chính phủ Australia tài trợ nhằm hỗ trợ Việt Nam tiếp cận và sử dụng nguồn nhân lực có trình độ, tay nghề cao, đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động và đóng góp đối với sự phát triển bền vững kinh tế - xã hội của Việt Nam. Sau 5 năm thực hiện, dự án đã đem lại nhiều kết quả đáng ghi nhận, giúp Việt Nam chuẩn hoá chương trình đào tạo nguồn nhân lực, nâng cao vai trò của giáo dục nghề nghiệp, thúc đẩy sự phối hợp hiệu quả của các bên, cung cấp nhiều học bổng cho du học sinh Việt Nam, những người có nhiều đóng góp cho sự phát triển của Việt Nam. Trên cơ sở làm rõ các nội dung của dự án Aus4Skills, bài viết sẽ đánh giá những kết quả đạt được của dự án này.

Từ khóa: Phát triển nguồn nhân lực, Australia, Việt Nam.

1. Mở đầu

Hợp tác quốc tế mạnh mẽ đã mở ra nhiều cơ hội cho Việt Nam trong việc hoàn thiện chất lượng nguồn nhân lực theo các tiêu chuẩn tiên bộ trên thế giới. Đồng thời, việc chuyển hướng đầu tư từ các quốc gia lớn sang Việt Nam cũng đòi hỏi nguồn nhân lực chất lượng cao. Không chỉ vậy, cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 cùng dịch COVID-19 đã tạo động lực thúc đẩy quá trình chuyển đổi số mạnh mẽ ở Việt Nam. Với bối cảnh đó, nguồn nhân lực, đặc biệt là nguồn nhân lực chất lượng cao đóng vai

trò quyết định đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của mỗi quốc gia.

Tính đến quý 1 năm 2022, dân số Việt Nam khoảng gần 99 triệu người, trong đó tỷ lệ tham gia lực lượng lao động khoảng 68,1%⁽¹⁾. Đây là một lợi thế cho một quốc gia đang trên đà phát triển. Việt Nam đã có những bước tiến lớn về giảm nghèo và cải thiện chất lượng sống cho hàng triệu người. HDI của Việt Nam tăng từ 0,572 năm 2010 lên 0,704 năm 2019 với xếp hạng 117 thế giới. Việt Nam là quốc gia có Chỉ số Vốn con người cao nhất trong số các quốc

* Bài viết là sản phẩm của Đề tài cấp Bộ: “50 năm quan hệ Việt Nam - Australia”, do TS. Võ Xuân Vinh làm Chủ nhiệm, Viện Nghiên cứu Đông Nam Á là cơ quan chủ trì.

** TS. Nguyễn Hà Phương, Viện Nghiên cứu Đông Nam Á

gia có thu nhập trung bình, tuy nhiên vẫn còn tồn tại khoảng cách giữa các địa phương, đặc biệt là ở nhóm dân tộc thiểu số. Giáo dục Việt Nam ngày càng phát triển với những cải cách qua các năm. Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo là đổi mới những vấn đề lớn, cốt lõi, cấp thiết trong ngành giáo dục Việt Nam hiện nay. Nhờ những cải cách đó, số năm đi học bình quân cũng được cải thiện rõ rệt từ 5,5 năm lên đến 8,3 năm chỉ trong vòng 9 năm⁽²⁾.

Mặc dù năng suất lao động Việt Nam đã được cải thiện song vẫn bị tụt hậu, thấp so với nhiều nước trong khu vực. Cụ thể, năng suất lao động của Việt Nam năm 2019 đạt 4.792 USD/lao động, chỉ bằng 7,64% của Singapore; bằng gần 20% của Malaysia; gần 38% của Thái Lan và gần 46% của Indonesia⁽³⁾. Ngoài ra, các ngành kinh tế chất lượng cao chưa thu hút mạnh mẽ lao động để tạo ra sự dịch chuyển cơ cấu lao động chung của nền kinh tế đáp ứng yêu cầu của công nghiệp hóa. Tỷ lệ lao động công nghiệp trong tổng lao động có việc làm của Việt Nam thấp hơn nhiều so với các nước khác đã thực hiện thành công công nghiệp hóa trong giai đoạn nửa đầu của thời kỳ dân số vàng.

Trước thực trạng đó, Việt Nam càng đặc biệt coi trọng việc xây dựng, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế hiện nay. Một trong những giải pháp để tăng cường chất lượng của nguồn nhân lực là hợp tác với các quốc gia phát triển và có kinh nghiệm trong giáo dục đào tạo như Australia.

Việt Nam đã thiết lập quan hệ ngoại giao chính thức với Australia từ năm 1973.

Trong gần 50 năm, quan hệ giữa Việt Nam với Australia đã được liên tục củng cố và phát triển. Trong những năm gần đây, các chương trình hợp tác phát triển chung mà Australia thực hiện tại Việt Nam đã có nhiều tác động tích cực đến quá trình hội nhập của Việt Nam. Thông qua việc hoàn thiện thể chế, phát triển khu vực tư nhân và bảo vệ quyền con người, Australia cùng với những chương trình và dự án hợp tác phát triển đã giúp Việt Nam có thể nâng cao khả năng cạnh tranh và năng lực một cách hiệu quả để hội nhập sâu hơn nữa với nền kinh tế của khu vực và thế giới. Những hỗ trợ này đã giúp Việt Nam nâng cao năng lực cạnh tranh và phát huy tiềm năng của mình trong quá trình hội nhập. Các dự án có thể kể đến như, “Dự án Hợp tác Phát triển Australia - Việt Nam”(Aus4Vietnam) với 170 dự án chia thành 4 hợp phần là Dự án Australia về hỗ trợ cải cách kinh tế Việt Nam (Aus4Reform), Dự án Australia về hỗ trợ công bằng cho Việt Nam (Aus4Equality), Dự án Australia cùng Việt Nam phát triển nguồn nhân lực (Aus4Skills) và Dự án Australia cùng Việt Nam phát triển nguồn nước (Aus4Water), tương ứng với 100 triệu đô la Australia (AUD) và được triển khai trong 24 năm. Các dự án này đều hỗ trợ cho sự phát triển của Việt Nam không chỉ về mặt kinh tế mà còn xã hội, nguồn nhân lực... Trong đó, “Aus4Skills” là chương trình nhận được vốn tài trợ lớn nhất cũng như có những kết quả đáng chú ý.

2. Dự án Australia cùng Việt Nam phát triển nguồn nhân lực (Aus4Skills)

Aus4Skills là dự án của Chính phủ Australia nhằm hỗ trợ Việt Nam trong

việc tiếp cận và sử dụng nguồn nhân lực có trình độ và kỹ năng đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động, góp phần vào sự phát triển bền vững kinh tế – xã hội của Việt Nam. Bắt đầu triển khai từ năm 2016, đến nay dự án đã tạo được hiệu ứng lan tỏa trong việc đổi mới, nâng cao chất lượng đào tạo giáo dục của Việt Nam. Với số tiền tài trợ lớn nhất trong dự án phát triển Australia - Việt Nam, dự án đang được thực hiện qua hai giai đoạn: Giai đoạn 1 từ năm 2016 - 2021 trị giá 146 triệu AUD; Giai đoạn 2021 - 2025 trị giá 50,1 triệu AUD.

Mục tiêu của dự án là hỗ trợ Việt Nam phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, có thể tiếp cận và sử dụng kiến thức chuyên môn, kỹ thuật, năng lực để đóng góp cho phát triển kinh tế - xã hội bền vững và liên kết lâu dài với Australia⁽⁴⁾. Với mục tiêu đó, dự án có nhiệm vụ hỗ trợ đào tạo và cung cấp một lượng lớn lao động có kỹ năng thông qua các chương trình đào tạo nghề, học bổng du học tại Australia, chương trình giảng dạy cho học sinh dân tộc thiểu số và thúc đẩy vai trò lãnh đạo của phụ nữ. Một số nội dung cụ thể như sau:

Thứ nhất, Chính phủ Australia cung cấp học bổng toàn phần Chính phủ Australia Awards dành cho các công dân Việt Nam học tập tại các trường đại học của Australia. Học bổng Chính phủ Australia là học bổng quốc tế uy tín được Chính phủ Australia trao cho thế hệ các nhà lãnh đạo toàn cầu tương lai để học tập, nghiên cứu và phát triển chuyên môn tại Australia. Thông qua học tập và nghiên cứu, người nhận học bổng sẽ phát triển các kỹ năng và kiến thức để tạo nên thay đổi và góp phần xây dựng quan hệ bền vững

giữa nhân dân hai nước. Các ứng viên sẽ được xét duyệt dựa trên trình độ chuyên môn, năng lực cá nhân, thành tích học tập, và quan trọng nhất là khả năng tạo ảnh hưởng trong những thách thức về phát triển của Việt Nam. Trong đó, các ứng viên là nữ, người khuyết tật, và người yếu thế được khuyến khích nộp hồ sơ xin học bổng. Học bổng Chính phủ Australia có cơ chế hỗ trợ phù hợp để tạo điều kiện cho các nhóm ứng viên này có cơ hội tiếp cận với học bổng một cách bình đẳng. Ngoài ra, học bổng cũng tài trợ cho cựu học sinh Việt Nam đã từng học tập tại Australia có thể thực hiện các hoạt động phát triển chuyên môn và làm các dự án đóng góp vào sự phát triển của Việt Nam.

Thứ hai, dự án tăng cường hợp tác hai bên trong lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp. Ngày 16/3/2018, trong khuôn khổ chuyến thăm chính thức Australia của Thủ tướng Chính phủ Nguyễn Xuân Phúc, trước sự chứng kiến của Thủ tướng hai nước, Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội Đào Ngọc Dung và Bộ trưởng phụ trách Giáo dục nghề nghiệp và Kỹ năng Australia Karen Andrews đã ký “Bản ghi nhớ về hợp tác trong lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp” mới thay thế cho biên bản cũ. Mục tiêu của Bản ghi nhớ này là để tăng cường và thúc đẩy hợp tác liên chính phủ trong lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp thông qua tham vấn giữa hai bên nhằm thực hiện các vấn đề cùng quan tâm. Bản ghi nhớ bao gồm 4 lĩnh vực hợp tác cụ thể như sau: (i) Chính sách, quản trị và kiểm định chất lượng; (ii) Tăng cường đội ngũ nhân sự, giáo trình có chất lượng; (iii) Hợp tác giữa các cơ sở giáo dục nghề nghiệp; (iv) Giao lưu, trao đổi sinh viên, giáo viên,

chương trình đào tạo⁽⁵⁾. Hợp tác trong các lĩnh vực trên được thực hiện thông qua các hoạt động trên diễn đàn đa phương; chia sẻ kiến thức và kỹ năng thông qua các cuộc trao đổi như các cuộc họp, hội nghị, hội thảo chuyên đề và các hình thức hợp tác khác giữa các cơ quan có liên quan. Nhìn chung, có thể thấy, Biên bản ghi nhớ này là cơ sở để hai quốc gia mở rộng các hợp tác về giáo dục và đào tạo nghề, tăng cường cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao. Hiện nay, khi cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang diễn ra mạnh mẽ cùng với quá trình hội nhập, Việt Nam và Australia đang đầu tư đáng kể để phát triển các hệ thống và chương trình dạy nghề phục vụ nhu cầu của các ngành công nghiệp và khuyến khích đổi mới sáng tạo. Hệ thống giáo dục đào tạo nghề của Australia nổi tiếng về tính linh hoạt và khả năng đáp ứng các nhu cầu thay đổi của các ngành công nghiệp. Do vậy, với biên bản ghi nhớ Việt Nam sẽ học hỏi được nhiều kinh nghiệm của Australia để cải thiện hệ thống giáo dục đào tạo nghề hướng đến nền kinh tế tri thức.

Thứ ba, dự án hỗ trợ nâng cao năng lực các cơ sở giáo dục miền núi và nâng cao vai trò lãnh đạo của phụ nữ. Trong khuôn khổ Aus4Skills, các cơ sở giáo dục khu vực miền núi phía Bắc được hỗ trợ nâng cao chất lượng giáo dục thông qua các chương trình hợp tác. Theo đó, Australia cam kết hỗ trợ các trường đại học miền núi phía Bắc nhằm đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động và hỗ trợ cho sự phát triển kinh tế và công nghiệp bền vững của khu vực. Không chỉ vậy, thông qua các buổi hội thảo, tọa đàm, các trường đại học khu vực

miền núi phía Bắc có cơ hội để cải thiện chất lượng giáo dục dưới sự tư vấn từ các chuyên gia của Australia. Một số sinh viên và học viên của Australia cũng sang Việt Nam thông qua hợp phần hợp tác với các trường đại học Tây Bắc trong khuôn khổ Aus4Skills để nghiên cứu thực nghiệm. Cùng với đó, các trường đại học khu vực phía Bắc cũng thực hiện một số dự án hợp tác chung với các trường đối tác tại Australia. Ngoài ra, Australia đã ra mắt hợp phần Thúc đẩy vai trò lãnh đạo của phụ nữ, một hợp phần của Aus4Skills vào ngày 8/9/2017. Trước đó, ngày 7/9/2017, đại diện của dự án Aus4Skills và Trung tâm Nghiên cứu giới và lãnh đạo nữ thuộc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh đã ký Biên bản hợp tác⁽⁶⁾, mở đầu cho các chuỗi hoạt động và khoá học nâng cao tiếng nói của phụ nữ, đặc biệt trong quá trình ra quyết định và hướng đến bình đẳng giới tại Việt Nam.

3. Một số kết quả nổi bật

Những kết quả qua 5 năm hoạt động của Dự án Aus4Skills đã giúp cho chất lượng nguồn nhân lực Việt Nam dần được cải thiện và có sự phát triển cân bằng giữa vùng nông thôn và thành thị, giữa nữ giới và nam giới. Cụ thể như sau:

Thứ nhất, dự án đã hỗ trợ chuẩn hoá chương trình đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ cho quá trình hội nhập của Việt Nam. Năm 2019, Aus4Skills hỗ trợ Bộ Giáo dục và Đào tạo Việt Nam trong việc thực hiện Khung Trình độ Quốc gia đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt ngày 18/10/2016, khởi đầu với việc xây dựng Quy định chuẩn Chương trình đào tạo. Aus4Skills phối hợp với Vụ Giáo

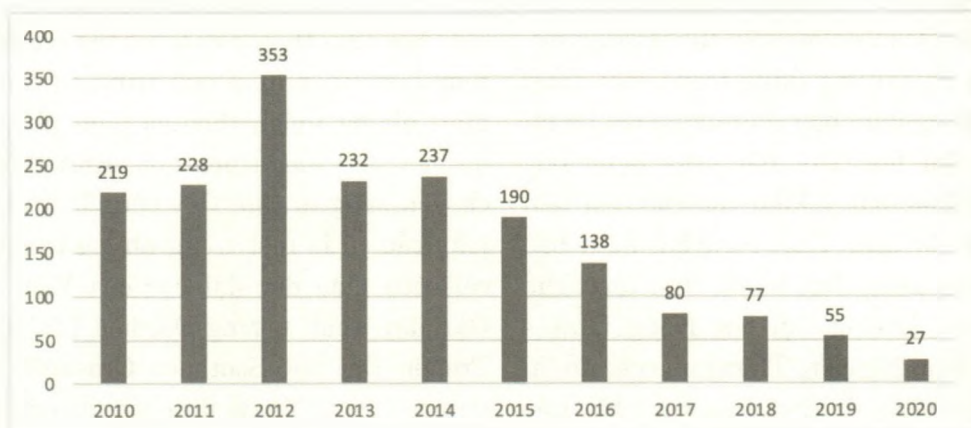
đại học, Bộ Giáo dục và Đào tạo tổ chức chuỗi tọa đàm về xây dựng quy định chuẩn chương trình đào tạo đối với các khối ngành khác nhau, bao gồm khối ngành Công nghệ và Kỹ thuật, Nông-Lâm-Thủy Sản; Kiến trúc và Xây dựng. Các buổi tọa đàm này là cơ hội để các chuyên gia chia sẻ về kinh nghiệm của Australia trong việc xây dựng các tiêu chuẩn đầu ra cho các khối ngành quan trọng cho sự phát triển của đất nước. Đồng thời, đóng góp ý kiến về bản thảo Quy định chuẩn Chương trình đào tạo của Việt Nam. Cùng với đó, từ năm 2020, Aus4Skills hỗ trợ kỹ thuật cho Bộ Giáo dục và Đào tạo trong hoạt động soạn thảo Thông tư 17/2021/TT-BGDĐT quy định chuẩn chương trình đào tạo các trình độ đại học. Đồng thời, tổ chức chuỗi tọa đàm thu hút đại diện các bộ, các trường đại học và các hiệp hội ngành nghề tham gia cho ý kiến về dự thảo Thông tư và thảo luận về xây dựng chuẩn chương trình cho các khối ngành cụ thể. Với sự hỗ trợ đó, ngày 22/6/2021, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành Thông tư số 17/2021/TT-BGDĐT Quy định về chuẩn chương trình đào tạo; xây dựng, thẩm định và ban hành chương trình đào tạo các trình độ của giáo dục đại học. Đây là quy định đầu tiên về chuẩn chương trình đào tạo, xây dựng và thẩm định chương trình đào tạo các trình độ của giáo dục đại học Việt Nam - một bước tiến quan trọng trong việc thực hiện Khung trình độ quốc gia Việt Nam đối với các trình độ của giáo dục đại học giai đoạn 2020-2025 theo Quyết định số 436/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ⁽⁷⁾. Điều này góp phần không nhỏ trong tiến trình xây dựng báo cáo tham chiếu Khung trình độ

quốc gia Việt Nam và Khung tham chiếu trình độ ASEAN. Thông qua dự án hợp tác phát triển này, Việt Nam sẽ có một nguồn nhân lực chất lượng cao có thể làm việc tại Việt Nam và khu vực, nhất là trong bối cảnh Cộng đồng kinh tế ASEAN (AEC) được hình thành vào năm 2015 với 8 ngành nghề được tự do dịch chuyển. Đây chính là cơ hội để Việt Nam hội nhập vào khu vực và thế giới cũng như đáp ứng được xu hướng phát triển của nhân loại- hướng đến nền kinh tế tri thức.

Thứ hai, cung cấp nhiều học bổng cho du học sinh Việt Nam và những cựu du học sinh này đã có nhiều đóng góp cho sự phát triển của Việt Nam. Có rất nhiều du học sinh Việt Nam đi du học theo dạng học bổng do Chính phủ Australia cung cấp. Từ năm 2017 đến nay, cùng sự phát triển vượt bậc của Việt Nam, thông qua Dự án Aus4Skills, Australia cung cấp ít học bổng Chính phủ hơn cho Việt Nam. Số lượng học bổng giảm dần và đều dưới 80 học bổng. Đặc biệt, trước tình hình dịch bệnh khó khăn, số lượng sinh viên/ học viên Việt Nam nhận được học bổng chính phủ Australia năm 2020 chỉ có 27 học bổng. Từ năm 2016 đến năm 2021, hơn 105.000 sinh viên Việt Nam đã hưởng lợi từ việc cải thiện công tác giảng dạy, xây dựng giáo trình và quản trị cơ sở đào tạo do dự án Aus4Skills của Chính phủ Australia hỗ trợ. Dự án dành học bổng dài hạn toàn phần cho 240 công dân Việt Nam học tập tại các trường đại học Australia; hỗ trợ hơn 1 triệu AUD cho 95 dự án phát triển do cựu sinh Australia khởi xướng và điều hành ở Việt Nam; hơn 7500 cựu sinh Australia ở Việt Nam tham dự 162 hội thảo phát triển chuyên môn; 339 giảng viên ở các trường

đại học và cơ sở giáo dục nghề nghiệp Việt Nam được bồi dưỡng nâng cao kỹ năng và thực hành giảng dạy⁽⁸⁾. Cùng với đó, lãnh đạo, cán bộ và giảng viên của các trường đại học này cũng được tham gia các khoá học ngắn hạn, dài hạn do dự án Aus4Skills tổ chức tại Việt Nam và cả Australia. Có thể kể đến khoá học ngắn hạn dành cho các nhà quản lý cấp cao của ba trường đại học sang Australia năm 2017 và năm 2018, với mục đích là để học hỏi kinh nghiệm về phương pháp quản lý với các trường đại học và các tổ chức của Australia, từ đó có thể lập kế hoạch chiến lược phát triển trong dài hạn cho đơn vị của mình. Nhìn chung cho đến nay, Chính phủ Australia đã và đang cung cấp một lượng lớn các học bổng cho các sinh viên/ học viên có thành tích xuất sắc tại Việt Nam. Điều này cho thấy Chính phủ Australia luôn mở rộng cánh cửa cho các du học sinh Việt Nam phát huy khả năng của mình tại các trường đại học của Australia để có thể cống hiến cho sự phát triển của quốc gia. (Xem Hình 1)

Thứ ba, dự án Aus4skills đã giúp Việt Nam nâng cao vai trò của giáo dục nghề nghiệp trong việc phát triển nguồn nhân lực. Kể từ khi chính thức phối hợp với Tổng cục Giáo dục nghề nghiệp thực hiện các hoạt động từ tháng 4/2017 đến nay, Chương trình Aus4Skills đã hỗ trợ phát triển đào tạo nguồn lao động có kỹ năng. Hỗ trợ nâng cao năng lực đào tạo của các trường và các đối tác tham gia Dự án Aus4Skills thông qua các hoạt động triển khai thí điểm đào tạo; đề xuất các vấn đề liên quan đến cơ chế chính sách gắn kết nhà trường và doanh nghiệp; tổ chức các cuộc tham quan học hỏi kinh nghiệm tại Australia và tại Việt Nam về mô hình thực tiễn gắn kết đào tạo với doanh nghiệp, đồng thời, mở các khóa đào tạo nâng cao năng lực giáo viên và cán bộ quản lý tại Việt Nam và Australia và thực hiện các hội thảo, tọa đàm, khảo sát thực trạng liên quan đến đào tạo nhân lực⁽⁹⁾. Trong khuôn khổ của Aus4Skills, Chương trình hợp tác chuyển giao 12 bộ chương trình giữa Tổng cục Giáo dục nghề nghiệp

Hình 1: Số lượng du học sinh Việt Nam nhận Học bổng Chính phủ Australia giai đoạn 2010 - 2020

Đơn vị: Người

Nguồn: Australia Trade and Investment Commission (2020), *Australia Awards*

<https://www.austrade.gov.au/australian/education/education-data/current-data/australia-awards>, truy cập ngày 20/10/2021.

và Học viện Chisholm tiếp tục được thực hiện hiệu quả. Đến nay, 25 trường cao đẳng của Việt Nam đã được Học viện Chisholm công nhận đủ tiêu chuẩn về giáo viên, cơ sở vật chất, thiết bị, hệ thống quản trị... cho phép đào tạo trên 800 sinh viên, chia thành 41 lớp học theo tiêu chuẩn của Australia. Số sinh viên này khi tốt nghiệp sẽ được cấp bằng của Australia và bằng cao đẳng của Việt Nam⁽¹⁰⁾.

Thứ tư, Australia đã hỗ trợ Việt Nam trong việc thúc đẩy sự phối hợp hiệu quả của các bên trong việc nâng cao năng lực của nguồn nhân lực. Dự án đã góp phần thúc đẩy cơ chế phối hợp 3 bên: Nhà nước - Nhà trường - Doanh nghiệp trong vấn đề đào tạo nguồn nhân lực⁽¹¹⁾. Điều này giúp các cơ chế quản lý của nhà nước về lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp được phù hợp và thiết thực hơn. Từ đó, việc đào tạo nguồn nhân lực của nhà trường sẽ đi đúng hướng, đáp ứng với nhu cầu của doanh nghiệp. Với sự hợp tác này, nhiều chương trình đã được thực hiện và đạt được nhiều thành quả đáng chú ý. Trong đó, Australia đã hỗ trợ các trường đại học này cải thiện đảm bảo chất lượng. Cụ thể, Aus4Skills đã giúp thực hiện các đề tài ứng dụng trong việc thiết lập hệ thống đảm bảo chất lượng nội bộ tại Trường Đại học Tây Bắc, xây dựng quy định về khảo sát ý kiến của các bên liên quan tại Đại học Thái Nguyên, đảm bảo chất lượng trong thực hành, thực tập nghề nghiệp tại Trường Đại học Nông Lâm – Đại học Thái Nguyên. Thông qua các đề tài này, các trường đại học khu vực phía Bắc có thể xây dựng một hệ thống đảm bảo chất lượng hiệu quả là yếu tố tiên quyết cho quá trình tự chủ đại học. Hệ thống đảm bảo chất lượng giúp các trường nâng

cao chất lượng giảng dạy, đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động, giúp sinh viên dễ tìm được việc làm sau tốt nghiệp và tăng tuyển sinh đầu vào. Dự án còn kết nối các doanh nghiệp ngành logistics và cơ sở giáo dục nghề nghiệp nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và kỹ năng cho lực lượng lao động ngành logistics; đổi mới 147 chương trình giảng dạy của các trường đại học và cơ sở giáo dục nghề nghiệp; thành lập 11 chương trình hợp tác mới giữa các trường đại học và cơ sở giáo dục nghề nghiệp của Australia và Việt Nam⁽¹²⁾.

Thứ năm, hỗ trợ các trường đại học khu vực thiểu số nâng cao năng lực giảng dạy. Từ năm 2017 đến nay, Australia đã ký kết các thỏa thuận hợp tác với Đại học Tây Bắc, Đại học Thái Nguyên và Đại học Nông Lâm thuộc Đại học Thái Nguyên⁽¹³⁾. Trong đó, Aus4Skills phối hợp với Đại học Công nghệ Queensland (Australia) tiến hành chuỗi hội thảo về “Quản lý trường đại học hướng tới tự chủ” diễn ra từ tháng 12 năm 2018 đến tháng 5 năm 2019. Chuỗi hội thảo này dành cho các lãnh đạo của ba trường đại học khu vực phía Bắc. Mục tiêu của chuỗi hội thảo này là hỗ trợ các trường từng bước thực hiện quá trình tự chủ, xác định những thách thức và biện pháp giải quyết thách thức trong quá trình chuẩn bị chuyển sang tự chủ. Đây cũng là xu hướng toàn cầu và là một trong những trọng tâm cải cách giáo dục đại học của Việt Nam. Gần đây nhất, trường Đại học Tây Bắc và Trường Đại học Southern Cross đã nhận được tài trợ từ Trung tâm Nghiên cứu Nông nghiệp Quốc tế Australia cho nghiên cứu chung về “Các loài cây bản địa Việt Nam để cải thiện sinh kế”. Khoản tài trợ trị giá 1,4 tỷ đồng được cung cấp cho hai trường đại

học đối tác trong giai đoạn tháng 7/2021 đến tháng 12/2022 để nghiên cứu khả năng tăng nguồn cây bản địa tại khu vực cảnh quan huyện Mường La, tỉnh Sơn La vùng Tây Bắc Việt Nam, và tiềm năng cải thiện thu nhập cho người dân địa phương từ hoạt động này⁽¹⁴⁾. Đây là một trong nhiều hoạt động để tiếp tục duy trì và phát triển bền vững mối quan hệ hợp tác giữa các trường đại học Việt Nam và Australia.

Thứ sáu, dự án thúc đẩy vai trò lãnh đạo của phụ nữ. Trong khuôn khổ của biên bản hợp tác của Aus4Skills, Việt Nam và Australia đã phối hợp tổ chức khoá học “Hành trình Hỗ trợ Phụ nữ trong Lãnh đạo”. Khóa học ngắn hạn được tổ chức nhằm thúc đẩy công bằng giới trong lãnh đạo. Khóa học dài 10 tháng bao gồm nhiều hoạt động sáng tạo tại Việt Nam và Australia đã giúp 19 giảng viên và các nhà quản lý tại các trường đại học miền núi phía Bắc và các đối tác liên quan tích lũy những kiến thức và kỹ năng mới, đồng thời trở nên tự tin hơn để chủ động tham gia vào quá trình ra quyết định trong tổ chức và cơ quan mình. Họ đã hoàn thành xuất sắc khóa học 10 tháng với những trải nghiệm học tập, đào tạo chuyên sâu cùng sự hỗ trợ kèm cặp và hướng dẫn của các chuyên gia tại Việt Nam và Australia. Ngoài ra, sáng ngày 11/3/2019, tại Hà Nội, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh phối hợp cùng Đại sứ quán Australia tại Việt Nam, Dự án Aus4Skills và Đại học New South Wales cùng tổ chức Hội nghị tham vấn “Cách tiếp cận thể chế nữ quyền cho lãnh đạo nữ ở Việt Nam: Quy trình hỗ trợ phụ nữ Việt Nam trong chính trị”. Hội nghị này là hoạt động đầu tiên của nghiên cứu về

“Cách tiếp cận thể chế nữ quyền cho lãnh đạo nữ ở Việt Nam: Quy trình hỗ trợ phụ nữ Việt Nam trong chính trị” do Trung tâm Nghiên cứu giới và lãnh đạo nữ thuộc Học viện phối hợp với trường đại học New South Wales của Australia tiến hành nhằm cung cấp một báo cáo khuyến nghị chính sách hỗ trợ phụ nữ Việt Nam tham gia lãnh đạo, quản lý cho Đảng và Nhà nước Việt Nam, chuẩn bị cho Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIII và cuộc bầu cử Đại biểu Quốc hội và Hội đồng nhân dân các cấp diễn ra vào năm 2021⁽¹⁵⁾. Thông qua dự án Aus4Skills, phụ nữ Việt Nam có thể nâng cao khả năng ra quyết định ở mọi cấp bậc và vai trò lãnh đạo. Phụ nữ sẽ có kỹ năng, kiến thức và sự tự tin để trở thành nhà lãnh đạo, hỗ trợ bình đẳng giới.

Kết luận

Tóm lại, đào tạo nguồn nhân lực luôn là một lĩnh vực nền tảng trong quan hệ hai quốc gia. Tiếp nối những thành công của quá trình hợp tác giáo dục và đào tạo trong giai đoạn trước, Australia và Việt Nam đã thực hiện một số chương trình và dự án nổi bật đem lại nhiều lợi ích cho cả hai bên, trong đó Dự án Aus4Skills đã đạt được những kết quả đặc biệt. Dự án đã hỗ trợ chuẩn hoá chương trình đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ cho quá trình hội nhập của Việt Nam. Ngoài ra, du học sinh Việt Nam cũng đã nhận được nhiều học bổng để đi học các khóa ngắn hạn và dài hạn tại Australia. Những cựu du học sinh này đã có nhiều đóng góp cho sự phát triển của Việt Nam với nhiều dự án phát triển cộng đồng và thúc đẩy kinh tế thiết thực. Thông qua, dự án Aus4skills,

Việt Nam có thể nâng cao vai trò của giáo dục nghề nghiệp trong việc phát triển nguồn nhân lực phục vụ cho quá trình hội nhập và hướng đến nền kinh tế tri thức. Australia đã hỗ trợ Việt Nam trong việc thúc đẩy sự phối hợp hiệu quả của các bên trong việc nâng cao năng lực của nguồn nhân lực. Ngoài ra, dự án cũng hỗ trợ các trường đại học khu vực thiếu số nâng cao năng lực giảng dạy và thúc đẩy vai trò lãnh đạo của phụ nữ. Như vậy, có thể thấy với những kết quả đó, dự án Aus4Skills do Chính phủ Australia hỗ trợ phù hợp với các ưu tiên phát triển nguồn nhân lực của Việt Nam đặc biệt trong bối cảnh phải đối mặt với những thách thức của dịch Covid-19 và sự thiếu hụt nhân sự khi quá trình chuyển đổi số quốc gia đang diễn ra mạnh mẽ. Trong những thập niên qua, giáo dục nâng cao chất lượng nguồn nhân lực đã tạo nên những mối giao lưu nhân dân và quan hệ đối tác bền vững giữa Việt Nam và Australia./.

CHÚ THÍCH

1. Tổng cục thống kê (2022), *Thông cáo báo chí tình hình lao động việc làm quý I năm 2022* <https://www.gso.gov.vn/du-lieu-va-so-lieu-thong-ke/2022/04/thong-cao-bao-chi-tinh-hinh-lao-dong-viec-lam-quy-i-nam-2022/>, truy cập ngày 5/7/2022
2. UNDP (2020), *Human Development Report 2020: Vietnam*.
3. Tuổi trẻ Online (2021), *Trong 'vùng trung tăng trưởng', năng suất lao động Việt Nam chỉ bằng 7,6% của Singapore*, <https://tuoitre.vn/trong-vung-trung-tang-truong-nang-suat-lao-dong-viet-nam-chi-bang-7-6-cua-singapore-20211205120WB>, truy cập ngày 3/5/2022.
4. Australian Embassy Vietnam (2017), *Aus4Skills Fast Facts*.
5. Thương vụ Việt Nam tại Úc (2018), *Việt Nam-Úc ký kết hợp tác trong lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp*, <http://vietnamtradeoffice.net/viet-nam-uc-ky-ket-hop-tac-trong-linh-vuc-giao-duc-nghe-nghiep/>, truy cập ngày 23/8/2021.
6. Báo dân sinh (2017), *Australia hỗ trợ Việt Nam thúc đẩy vai trò lãnh đạo của phụ nữ* <https://baodansinh.vn/australia-ho-tro-viet-nam-thuc-day-vai-tro-lanh-dao-cua-phu-nu-63822.htm>, truy cập ngày 3/10/2021.
7. Bộ giáo dục và đào tạo (2021), *Ban hành Quy định Chuẩn chương trình đào tạo các trình độ giáo dục đại học* <https://moet.gov.vn/tintuc/Pages/tin-tong-hop.aspx?ItemID=7379>, truy cập ngày 14/9/2021.
8. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2021), *Việt Nam - Australia ký thỏa thuận bổ sung chương trình phát triển nguồn nhân lực* <https://moet.gov.vn/tintuc/Pages/tin-tong-hop.aspx?ItemID=7576>, truy cập ngày 12/12/2021.
9. Vụ đào tạo chính quy (2020), *Dự án Aus4Skills*, <https://daotaocq.gdnn.gov.vn/du-an-aus4skills/>. Truy cập ngày 20/8/2021.
10. Thương vụ Việt Nam tại Úc (2018), *Việt Nam-Úc ký kết hợp tác trong lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp*, <http://vietnamtradeoffice.net/viet-nam-uc-ky-ket-hop-tac-trong-linh-vuc-giao-duc-nghe-nghiep/>. Truy cập ngày 23/9/2021.
11. Australian Embassy Vietnam (2017), *Aus4Skills - Design of Non-scholarship HRD Components*.
12. Báo điện tử Đảng cộng sản Việt Nam (2021), *Australia công bố tiếp tục hỗ trợ Việt Nam phát triển nguồn nhân lực*, <https://dangcongsan.vn/kinh-te-va-hoi-nhap/australia-cong-bo-tiep-tuc-ho-tro-viet-nam-phat-trien-nguon-nhan-luc-594858.html> Truy cập ngày 10/10/2022
13. Nhân dân (2017), *Australia hỗ trợ các trường đại học miền núi phía Bắc*, <https://nhandan.vn/tin-tuc-giao-duc/australia-ho-tro-cac-truong-dai-hoc-mien-nui-phia-bac-302350/>. Truy cập ngày 23/9/2021.
14. Đại học Tây Bắc (2021), *Kết quả hợp tác giữa Trường Đại học Tây Bắc và Trường Đại học Southern Cross - Australia, 4 năm nhìn lại (16/6/2017 - 16/6/2021)*, <https://faf.utb.edu.vn/ket-qua-hop-tac-giua-truong-dai-hoc-tay-bac-va-truong-dai-hoc-southern-cross-australia-4-nam-nhin-lai-16-6-2017-16->. Truy cập ngày 3/10/2021.
15. Học viện Chính trị Quốc gia Hồ Chí Minh (2019), *Hội nghị tham vấn "Cách tiếp cận thể chế nữ quyền cho lãnh đạo nữ ở Việt Nam: Quy trình hỗ trợ phụ nữ Việt Nam trong chính trị"* <https://hcma.vn/khoa-hoc-thong-tin-tu-lieu/Pages/nghien-cuu-khoa-hoc.aspx?CateID=88&ItemID=29153> Truy cập ngày 3/10/2021.